

NYILATKOZAT A KASSAI IPARI ÉS A MAGYAR NYELVŰ SZAKOKTATÁS JÖVŐJÉRŐL KASSÁN

1. A Szakkay József Műszaki és Közgazdasági Szakközépiskola, vagyis a „Kassai Ipari” vezetősége, pedagógusai, Szülői Szövetsége, iskolatanácsa és tanulói szeretnék, hogy továbbra is biztosítva legyen számukra a magyar nyelvű szakképzés. Kassának két emblematikus magyar oktatási intézménye van: a „Kassai Ipari” és a Márai Sándor Magyar Tanítási Nyelvű Gimnázium és Alapiskola. Az iskolánk, gyűjtőiskola, ami azt jelenti, hogy két magyarlakta kerület (Besztercebánya és Kassa megye) 23 magyar nyelvű alapiskolájából (Ipolyvarbó, Füle, Rimaszombat, Feled, Tornalja, Pelsőc, Rozsnyó, Szádalmás, Szepsi, Buzita, Kassa, Almágy, Bodrogszerdahely, Szomotor, Királyhelme, Boly, Bély, Nagygéres, Nagytárány, Nagykapos, Vaján, Nagyszelmenc) érkeznek hozzánk a diákok, és biztosítjuk a magyar nyelvű szakképzés lehetőségét a városban 152 éve. Szlovákia demográfiai változásával összefüggésben szükség van a középfokú oktatás szerkezetének átalakítására és az új, modern oktatási trendekhez való alkalmazkodásra. A magyar nyelven történő oktatás támogatása és fenntartása az iskola, Kassa Kerület Önkormányzata és a magyar közösség érdeke. Szlovákiában mindössze 10 magyar tannyelvű szakközépiskola van, de a kassai és a besztercebányai régióban mi vagyunk az egyetlen magyar tanítási nyelvű iskola. Kénytelenek vagyunk azonban reagálni azokra a valótlan állításokra, amelyek iskolánkkal kapcsolatban a nyilvánosságra kerültek.

2. Az oktatásügyi minisztérium optimalizációs tervéről először 2024 júniusában hallottunk az igazgatói gyűlésen. Itt utalások hangoztak el, hogy Kassa megye mely régióinak iskolái fognak szerepelni az optimalizáció első körében. Már az első szakaszban kijelentette a megye oktatásügyi osztályának vezetője, hogy több kétnyelvű középiskolát (Királyhelme, Nagykapos, Perbenyik, Szepsi) érint az optimalizáció, a két kassai oktatási intézményről nem volt szó. Az oktatásügyi minisztérium képviselői ismertették azon szándékukat, hogy a középiskolák számát minimum a felére csökkentik az országban. Az iskolákra vonatkozó jogszabályok későbbi, 2025. január 1-jén hatályba lépett változásai alapján egyértelművé vált, hogy az iskolák további irányítása az Oktatásügyi Minisztérium kezébe kerül, ideértve az első évfolyamba felvehető diákok létszámát.

3. Az IPARI vezetősége azzal a szándékkal, hogy megszilárdítsa az intézmény helyzetét, kapcsolatba lépett fenntartójával. Kassa Kerület Önkormányzatának Oktatási Osztálya lehetőséget látott a kassai magyar iskolák megerősítésére azáltal, hogy egyetlen versenyképes oktatási intézménybe olvasztja őket. Ezt követően a fenntartó megbeszélést hívott össze, amin részt vett a két kassai magyar iskola vezetősége, iskolatanácsa, a kerület magyar képviselői.

4. A megyei önkormányzat székhelyén tartott találkozó célja az volt, hogy javaslatot tegyenek a két magyar tannyelvű oktatási intézmény egyesítésére. A két iskola összevonása nem jelentene jelentős változást a tantestület és a tanulók számára, mivel mindkét iskola továbbra is a saját épületében tanítana, de közös infrastruktúrát használna, azaz sportlétesítményeket, kollégiumot, iskolai étkezdét. Az iskolák összevonása több lehetőséget biztosítana a költségvetésen kívüli források bevonására. Sajnos, a fenntartó és az „Ipari” javaslatát, hogy Kassán egy modern és vonzó 500 tanulóval rendelkező magyar iskolaközpontot létesítsenek, a gimnázium és az alapiskola képviselői elutasították, amit azzal indokoltak, hogy ezáltal elvesztenék függetlenségüket és integritásukat.

5. Úgy gondoljuk, hogy az iskolák optimalizációs folyamata, amely strukturális, működési és szervezeti változásokat érint, olyan összetett és jelentős döntéseket igényel, amelyek alapos szakmai mérlegelést és felelősségteljes döntéshozatalt követelnek. Ezért nem tartjuk helyénvalónak, hogy a diákokat – akik életkoruknál és tapasztalatuknál fogva nincsenek felkészülve ilyen bonyolult döntések kezelésére – aktív szereplőként bevonják ezekben

a folyamatokba. Felhívjuk a figyelmet arra is, hogy a diákok ilyen jellegű bevonása pszichológiai és érzelmi terhet róhat rájuk, miközben az elsődleges feladatuk az, hogy tanulmányaikra és személyes fejlődésükre koncentráljanak. Kérjük, hogy az érintettek vegyék figyelembe ezeket a szempontokat, bízzanak a szakértők rátermettségében, és tegyenek meg mindent annak érdekében, hogy a diákok ne kerüljenek olyan helyzetbe, amely meghaladja lehetőségeiket és felelősségi körüket.

6. Szeretnénk kijelenteni, hogy mi sem szeretnénk mást, mint megoldást találni a teljes magyar nyelvű oktatás fennmaradására és zavartalan folytatására Kassán. Tudjuk, hogy az optimalizáció nagyon kényes, érzékeny és nehéz téma. Ahogy a másik félnek, úgy nekünk is vannak félelmeink, aggályaink, rengeteg kérdésünk, de ha ezt a kassai magyar közösség nem tudja megoldani, akkor féltő, hogy 15-20 év múlva már nem is lesz mit oldani.

7. A nyilatkozatok, az újságcikkek, a petíciók, a közösségi oldalak bántó, sértő és személyeskedő üzenetei csak megosztanak minket, elmérgesítik a két iskola közötti kapcsolatokat, és megmérgezik a kassai és egyben a közép- és kelet-szlovákiai magyar társadalmat. Mi meg vagyunk győződve, hogy a két iskolának közös felelőssége és küldetése, hogy a magyar közösség értékeit megőrizze, fejlessze, és erős alapokra helyezze Kassán. Célunk, hogy megtartsuk kulturális gyökereinket, támogassuk az anyanyelvi oktatást és szakképzést, ápoljuk hagyományainkat, és teret biztosítsunk a fiatal generációknak, hogy magukénak érezzék magyar identitásukat.

VYHLÁSENIE O BUDÚCNOSTI ODBORNÉHO VZDELÁVANIA V MAĎARSKOM JAZYKU V KOŠICIACH

1. Vedenie školy, učitelia školy, Združenie rodičov, Rada školy a študenti Strednej odbornej školy technickej a ekonomickej Jozefa Szakkayho, t. j. "IPARI", si želajú, aby sa aj naďalej v Košiciach poskytovalo odborné vzdelávanie v maďarskom jazyku. Košice majú dve ikonické vzdelávacie inštitúcie v maďarskom jazyku: "IPARI" a Gymnázium a základnú školu s vyučovacím jazykom maďarským Sándora Máraiho. Naša škola je spádovou školou, čo znamená, že naši študenti prichádzajú z 23 základných škôl s vyučovacím jazykom maďarským z dvoch krajov (Banskobystrický a Košický) a obcí (Vrbovka, Filákov, Rimavská Sobota, Jesenské, Gemerský Jablonec, Tornaľa, Plešivec, Rožňava, Jablonov nad Turňou, Moldava nad Bodvou, Buzica, Košice, Streda nad Bodrogom, Somotor, Kráľovský Chlmec, Boľ, Biel, Veľký Horeš, Veľké Trakany, Veľké Kapušany, Vojany, Veľké Slemence). Už 152 rokov poskytujeme odborné vzdelávanie v maďarskom jazyku. V súvislosti s vývojom demografie na Slovensku vzniká potreba reštrukturalizácie stredného školstva a potreba prispôbenia sa novým moderným trendom vo vzdelávaní. Je v našom záujme, v záujme Košického samosprávneho kraja aj v záujme maďarskej obce podporiť a udržať vzdelávanie v jazyku národnostnej menšiny. Na Slovensku je len 10 stredných odborných škôl s vyučovacím jazykom maďarským, ale my sme jediná škola s vyučovacím jazykom maďarským v Košickom a Banskobystrickom kraji. Sme však nútení reagovať na dezinformácie a nepravdy, ktoré sa v súvislosti s našou školou objavili na verejnosti.

2. O plánoch Ministerstva školstva optimalizovať a zefektívniť sieť stredných škôl na Slovensku sa prvýkrát otvorene hovorilo v júni 2024 na porade riaditeľov škôl, kde bolo naznačené, ktoré školy v regiónoch Košického kraja budú zaradené do prvého kola optimalizácie. Už v prvej fáze vedúci odbor školstva Košického samosprávneho kraja (KSK) uviedol, že optimalizácia sa dotkne viacerých menších dvojjazyčných stredných škôl (Kráľovský Chlmec, Veľké Kapušany, Pribeník, Moldava nad Bodvou), o dvoch košických školách sa však nehovorilo. Zástupcovia Ministerstva školstva predstavili myšlienku zníženia celkového počtu stredných škôl na Slovensku na polovicu. Následné zmeny školskej legislatívy, ktoré vstúpili do platnosti od 1.1.2025 nás uistili v tom, že kompetenciu ďalšieho smerovania škôl bude určovať MŠVVaM a to aj cez určovanie počtu žiakov, ktorých môže škola prijať do 1.ročníka. Zároveň školská legislatíva umožnila jednoduchšie spájanie škôl do väčších celkov, vzdelávacích centier so širším záberom možností štúdia.

3. Vedenie IPARI v snahe vybudovať silnú a neohrozenú inštitúciu vzdelávajúcu v maďarskom jazyku s víziou jasnej budúcnosti začalo komunikáciu so zriaďovateľom o perspektívach a ďalšom rozvoji školy. Odbor školstva Košického samosprávneho kraja videl príležitosť v posilnení maďarských škôl v Košiciach v ich spojení do jednej konkurencie schopnej vzdelávacej inštitúcie. Následne zriaďovateľ zvolal pracovné stretnutie zástupcov oboch maďarských škôl v Košiciach na pôde KSK aj za prítomnosti členov rád škôl a poslancov KSK zastupujúcich maďarskú menšinu.

4. Cieľom pracovného stretnutia na KSK bolo predložiť návrh na spojenie IPARI a Gymnázia a ZŠ, škôl s vyučovacím jazykom maďarským. Spojenie týchto dvoch škôl by pre zamestnancov a žiakov neznamenal žiadnu podstatnú zmenu nakoľko obe školy by naďalej vyučovali vo

svojich budovách, ale zdieľali by spoločnú infraštruktúru a teda športoviská, školský internát, školskú jedáleň. Spojenie škôl by znamenalo väčšie možnosti pre získavanie mimorozpočtových zdrojov a efektívnom využívaní personálnych kapacít pri jednom manažmente. Bohužiaľ, návrh IPARI a zriaďovateľa vybudovať modernú a atraktívnu maďarskú školu v Košiciach s takmer 500 žiakmi sa stretol s výrazným nepochopením zástupcov Gymnázia a ZŠ, ktorí argumentovali stratou svojej svojbytnosti a integrity.

5. Domnievame sa, že proces optimalizácie škôl zahŕňa štrukturálne, prevádzkové a organizačné zmeny, ktoré si vyžadujú dôkladné odborné zváženie a zodpovedné rozhodovanie, a preto nepovažujeme za vhodné, aby sa do týchto procesov ako aktívni aktéri zapájali študenti, ktorí vzhľadom na svoj vek a skúsenosti nie sú pripravení riešiť takéto zložité rozhodnutia. Prosíme zainteresované strany, aby zohľadnili tieto skutočnosti, dôverovali odborníkovi na školskú problematiku a urobili všetko pre to, aby sa študenti nedostali do situácie, ktorá presahuje ich možnosti a zodpovednosť.

6. Chceme vás ubezpečiť, že naším najväčším záujmom a záujmom nášho zriaďovateľa je nájst riešenie pre zachovanie a neprerušené pokračovanie úplného vzdelávania v maďarskom jazyku v Košiciach od základných až po stredné školy (vrátane gymnázií a odborných škôl). Vieme, že optimalizácia škôl je veľmi chýlostivá, veľmi citlivá a veľmi ťažká otázka a rovnako ako druhá strana máme obavy, strach a veľa otázok, ale ak ju maďarská komunita v Košiciach nedokáže vyriešiť, obávame sa, že o 15 - 20 rokov už nebude čo riešiť, pretože malé školy nebudú vedieť držať krok s konkurenciou.

7. Vyhlásenia, novinové články, petície, urážlivé, hanlivé a osobné odkazy na sociálnych sieťach (väčšinou od komentujúcich, ktorí nemajú úplné informácie, alebo boli uvedení do omylu) nás len rozdeľujú, polarizujú vzťahy medzi oboma školami a otravujú maďarskú spoločnosť v Košiciach a na strednom a východnom Slovensku. Sme presvedčení, že obe školy majú spoločnú zodpovednosť a poslanie zachovávať, rozvíjať a budovať na pevných základoch hodnoty maďarskej komunity v Košiciach. Naším cieľom je zachovať naše kultúrne korene, podporovať vzdelávanie v materinskom jazyku a odborné vzdelávanie, pestovať naše tradície a poskytovať priestor mladým generáciám na prijatie maďarskej identity. Verte, že pre vaše deti, pre našich žiakov chceme budovať školu, ktorá je kvalitná, stavia na odborníkoch, na najnovších technológiách a trendoch a ponúkne svojim absolventom pevné základy pre štúdium na vysokej škole aj pre uplatnenie sa na trhu práce.